

Kúria
3/2020. polgári jogegységi határozata

a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 23/C. §-a
alkalmazásának egyes kérdéseiről

A Kúria összevont polgári-gazdasági-munkaügyi jogegységi tanácsa a Kúria elnökhelyettesének indítványa alapján a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 23/C. §-a alkalmazásának egyes kérdései tárgyában lefolytatott jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

1. A közjegyző a Vht. 23/C. §-a szerinti jogkörében eljárva nem vizsgálhatja a záradékolni kért, alakilag szabályszerűnek látszó közjegyzői okiratba foglalt kötelezettség létrejöttét, érvényességét és fennállását.
2. Nem akadály a végrehajtási záradék Vht. 23/C. §-a alapján történő kiállításának, és nem ad okot a kiállított végrehajtási záradék törlésére sem, ha a záradékolni kért okiratba foglalt kötelezettség jogcímét adó jogviszony egyoldalú jognyilatkozat folytán korábban már megszűnt.
3. A végrehajtást kérő a végrehajtási záradék Vht. 23/C. §-a szerinti kiállítása során a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 136. § (1) bekezdés e) vagy g) pontjának megfelelően kiállított közjegyzői tanúsítvánnyal is igazolhatja, hogy a záradékolni kívánt okiratba foglalt kötelezettséget egyoldalú nyilatkozatával lejárttá tette.

I n d o k o l á s

I.

A Kúria elnökhelyettese a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi) 33.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - figyelemmel a Bszi. 32.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra, az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében - jogegységi eljárás lefolytatását és határozat hozatalát indítványozta a végrehajtási záradék Vht. 23/C.§-a szerinti kiállításának egyes kérdései tárgyában.

Kérdésként vetette fel, hogy a közjegyző a Vht. 23/C. §-a szerinti jogkörében eljárva vizsgálhatja-e a záradékolni kért, alakilag szabályszerűnek látszó közjegyzői okiratba foglalt kötelezettség létrejöttét, érvényességét és fennállását.

Az indítványozó a jogegységi tanács állásfoglalását kérte abban a kérdésben is, hogy ha a záradékolni kívánt okiratba foglalt kötelezettség jogcímét adó jogviszony közjegyzői okirattal igazolt felmondását megelőzően más egyoldalú jognyilatkozat folytán megszűnt, ez önmagában akadály-e a Vht. 23/C. §-a alapján a végrehajtási záradék kiállításának, illetve okot ad-e a végrehajtási záradék törlésére. Ennek kapcsán rámutatott, hogy nem egységes a közjegyzők végzése elleni fellebbezést elbíráló bíróságok álláspontja. Egyes bíróságok szerint a közjegyző a Vht. 23/C. §-a körében nem bocsáthatja ki a végrehajtási záradékot, illetve a már kiállított záradékot törölnie kell, ha közjegyzői okirat igazolja: a végrehajtás alapját képező jogviszony a másik fél egyoldalú nyilatkozata alapján a végrehajtási záradék kiállítása előtt megszűnt. Más bíróságok álláspontja szerint a közjegyzőnek ennek ellenére ki kell állítania a végrehajtási záradékot, mert a Vht. 23/C. §-a alapján lefolytatott eljárása során nem vizsgálhatja a végrehajtás alapjául szolgáló jogviszony létrejöttét, érvényességét és fennállását; az ehhez szükséges vizsgálat meghaladja a közjegyző előtti nemperes eljárás kereteit, ez csak polgári perben lehetséges.

Az indítványozó további kérdésként vetette fel, hogy a végrehajtást kérő a végrehajtási záradék Vht. 23/C. §-a alapján igényelt kiállításakor milyen módon tanúsíthatja, hogy a záradékolni kért okiratba foglalt kötelezettséget egyoldalú nyilatkozatával lejárttá tette (felmondta). Az indítvány szerint ennek kapcsán három álláspont körvonalazódott, amelyek közül az indítványban elsőként ismertetett szerint a tanúsítás kizárólag a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) 142. §-ában meghatározott eljárás eredményeként történhet: a közjegyző a felmondás szövegét szó szerint jegyzőkönyvbe foglalja, a másik fél részére továbbítja és a felmondás közléséről ad tanúsítványt a kérelmet előterjesztő félnek, amelyben szó szerint feltünteti a felmondás szövegét is. Ehhez szorosan kapcsolódik az indítványban részletezett második álláspont, amelynek követői szerint ha a felmondás kézbesítése nem a közjegyző eljárásának keretében történt, a Kjtv. 136. § (2) bekezdése értelmében a közjegyző a kézbesítés tényéről nem állíthat ki tanúsítványt. Az indítvány szerinti harmadik - valójában az előző kettőhöz képest második - álláspont lényege, hogy a közjegyző tanúsítványt állíthat ki akkor is, ha a jogosult a közjegyző előtt kijelenti és igazolja: a magánokirati formában felmondott, és a felmondás, a magánokirat kézbesítése - a felmutatott kézbesítési igazolással igazoltan - megtörtént (amely esetben a tanúsítvány azt igazolja, hogy a jogosult a tanúsítványban rögzített nyilatkozatait a közjegyző előtt megtette).

II.

A legfőbb ügyész nyilatkozatában az első kérdés kapcsán rámutatott: a közjegyző a Vht. 23/C. §-a szerinti jogkörében

eljárva nem vizsgálhatja a záradékolni kért, alakilag szabályszerűnek látszó közjegyzői okiratba foglalt kötelezettség létrejöttét, érvényességét vagy fennálltát. A második kérdést illetően véleménye szerint önmagában akadálya lehet a Vht. 23/C. §-a alapján a végrehajtási záradék kiállításának, és okot ad a már kiállított végrehajtási záradék törlésére is, ha a végrehajtás alapjául szolgáló jogviszony a végrehajtási záradék kiállítása előtt megszűnt. A harmadik kérdés vonatkozásában azt a megoldást támogatta, amely szerint a végrehajtást kérő kizárólag a Kjtv. 142.§ (1) bekezdése szerinti feltételeknek megfelelő ténytanúsítvánnyal igazolhatja, hogy a záradékolni kért okiratba foglalt kötelezettséget egyoldalú nyilatkozatával lejárttá tette.

III.

Tekintettel arra, hogy a felvetett kérdések közvetlenül érintik a közjegyzők tevékenységét, a jogegységi eljárásban eseti meghívottként részt vett a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) képviselője, aki az első és a második kérdés kapcsán kifejtette: a közjegyző a Vht.23/C. §-a szerinti jogkörében eljárva nem vizsgálhatja sem a záradékolni kért, alakilag szabályszerűnek látszó közjegyzői okiratba foglalt kötelezettség létrejöttét, sem annak érvényességét vagy fennálltát, s mivel nem vizsgálhatja azt sem, hogy a közjegyzői okiratba foglalt kötelezettség jogcímét adó jogviszony egyoldalú nyilatkozat folytán megszűnt-e, erre tekintettel nincsen lehetőség utóbb a kiállított végrehajtási záradék törlésére sem. A harmadik kérdést illetően rámutatott, hogy „bizonyosan megfelel” a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében előírt követelménynek a Kjtv. 142. §-a szerint felvett közjegyzői ténytanúsító okirat, de megfelel az a közokirat is, amely a felek megállapodásán alapul, vagy amelyet az adós ilyenként előzetesen elfogadott.

IV.

A jogegységi tanács álláspontja az indítványban megfogalmazott kérdésekkel kapcsolatban a következő:

1.Ha a közjegyző közreműködését a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdése alapján végrehajtási záradék kiállításához kéri, a közjegyzőnek azt kell vizsgálnia, hogy a rendelkezésére állnak-e a záradékoláshoz szükséges okiratok [a záradékolni kért közjegyzői okirat, azaz a Vht. 23/C. § (1) bekezdése szerinti ügyleti okirat, valamint záradékoláshoz szükséges, a Vht. 23/C. § (2) bekezdésben előírt tanúsítvány], és ezek megfelelnek-e a Vht. 23/C. §-ában előírt alaki és tartalmi követelményeknek.

A Vht. 23/C. § (1) bekezdése - összhangban a Kjtv. 112. § (1) bekezdésével - úgy rendelkezik, hogy az okiratot készítő közjegyző

végrehajtási záradékkal látja el a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza

a) a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást,

b) a jogosult és a kötelezett nevét,

c) a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét,

d) a teljesítés módját és határidejét.

A Vht. 23/C. § (2) bekezdése - egyezően a Kjtv. 112. § (2) bekezdésével - kimondja: ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.

Végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelem esetén a közjegyző jogkörét a Vht. 23/C. § előbbiekben idézett (1)-(2) bekezdései jelölik ki, de egyben be is határolják. A közjegyző azt köteles vizsgálni, hogy a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelem az arra jogosulttól származik-e, illetve teljesülnek-e a Vht. 23/C. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt feltételek, azonban nem terjeszkedhet túl a Vht. 23/C. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt alaki és tartalmi feltételek vizsgálatán, vitás kérdésekben nem foglalhat állást. A közjegyző az előtte a végrehajtást kérő kérelmére indult nemperes eljárásban - amelynek az adós még nem alanya - nem szerezheti be a felek nyilatkozatait, nem folytathat le bizonyítást, márpedig annak vizsgálata, hogy a záradékolni kért közjegyzői okiratokba foglalt kötelezettség létrejött-e, érvényes-e és fennáll-e, szükségképpen mindezeket igényelné. A Vht. 23/C. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt feltételek fennállása esetén a közjegyzőnek a végrehajtási záradékot ki kell bocsátania.

A végrehajtási záradék kiállítása során a közjegyző nem vizsgálhatja a tartozás összegét, nem foglalhat állást arról, hogy a tartozás fennáll-e és milyen összegű. Arra viszont ügyelnie kell a közjegyzőnek, hogy a végrehajtási záradékban feltüntetett összeg - még ha a kérelem magasabb összegre is irányul - nem haladhatja meg a záradékolni kért közjegyzői okirat szerinti kötelezettségvállalás mértékét és terjedelmét, az esetleges számítási (szorzási, összeadási és hasonló jellegű) hibákra pedig fel kell hívnia a végrehajtást kérő figyelmét.

2. Az előzőekben kifejtett indokok vonatkoznak az indítványban felvetett - az 1. kérdéssel szorosan összefüggő - 2. kérdés megválaszolására is: a végrehajtási záradék kiállítása iránti kérelem kapcsán a közjegyző a Vht. 23/C. § (1)-(2) bekezdéseiben

előírt alaki és tartalmi feltételek fennállását jogosult és köteles vizsgálni, fennállásuk esetén köteles a végrehajtási záradék kiállítására, ugyanakkor nem vizsgálhat az említett jogszabályi rendelkezések körét meghaladó körülményeket. Így - az előzőekben kifejtettek szerint - nem csak azt nem veheti figyelembe, hogy a záradékolni kért okiratba foglalt kötelezettség jogcímét adó jogviszony létrejött-e, érvényes-e és fennáll-e, hanem azt sem, hogy mikor és milyen módon szűnt meg. A közjegyző akár hivatalból, akár bejelentés alapján szerez tudomást arról, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló jogviszony bármely okból - így például az adós egyoldalú jognyilatkozata következtében - megszűnt, a Vht. 23/C. § (1) és (2) bekezdésében előírt feltételek fennállása esetén a végrehajtási záradékot ki kell állítania. A Vht. többször említett rendelkezései nem írják elő kötelezettségként a közjegyző számára a jogviszony fennállásának vizsgálatát: nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy a tartozás esedékessé válását tanúsító - a Vht. 23/C. § (2) bekezdésének megfelelő - közjegyzői okirat tartalma valós-e, annak kiállításakor fennáll-e a jogviszony, illetve a kiállítást követően a jogviszony megszűnt-e. Abból, hogy az arra jogosult a végrehajtás elrendelését kéri, kitűnik, hogy nem tartja jogszerűnek és hatályosnak a másik fél (az indítvány szerinti esetben: az adós) egyoldalú, az anyagi jogi jogviszony megszüntetését célzó nyilatkozatát (felmondását), a jogosult álláspontja szerint a jogviszony nem szűnt meg, fennáll. Mindebből az következtetés vonható le, hogy a felek között nincsen egyetértés a közöttük létrejött jogviszony megszűnését illetően. Feltehető vitájukra, továbbá arra is figyelemmel, hogy a másik fél (az indítvány szerinti esetben: az adós) még nem alanya a közjegyző előtti eljárásnak, a tényleges helyzet feltárása a felek nyilatkozatának beszerzését és bizonyítás lefolytatását igényelné, amely meghaladja a közjegyző hatáskörét, az előtte folyamatban lévő nemperes eljárás kereteit. Vita esetén polgári perre tartozik annak vizsgálata és eldöntése is, hogy az adós egyoldalú nyilatkozata (elállása) megszüntette-e a jogviszonyt.

Nem ad alapot a végrehajtási záradék Vht. 211. § (2) bekezdése szerinti törlésére, ha utóbb a bíróság megállapítja: a jogviszony a végrehajtási záradék kiállítása előtt megszűnt. A Vht. 211. § (2) bekezdése szerint ha a bíróság vagy a közjegyző az okiratot a törvény megsértésével látta el végrehajtási záradékkal, a végrehajtási záradékot törölni kell. A rendelkezés kifejezetten a törvény (a Vht.) megsértésével kiállított végrehajtási záradék törléséről rendelkezik, viszont ha a közjegyző a végrehajtási záradék kiállításakor nem vizsgálhatta a végrehajtás alapjául szolgáló jogviszony fennállását (mert az előzőek szerint ezt a Vht. nem írta elő, nem tette a közjegyző kötelezettségévé, így lehetősége sem nyílt erre), nem állapítható meg a törvény megsértése.

Ha az adós a végrehajtási záradék kiállítását megelőzően terjeszt elő kérelmet arra vonatkozóan, hogy a közjegyző utasítsa el a jogosult záradékolás iránti kérelmét, az adós kérelmét érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani (visszautasítani), mert az adós a végrehajtási záradék kiállítása előtt még nem alanya a közjegyző előtti nemperes eljárásnak. Amennyiben az adós utóbb, a végrehajtási záradék kiállítását követően a jogviszony megszűnésére hivatkozással kéri a végrehajtási záradék törlését, kérelmének elutasítása mellett tájékoztatni kell arról, hogy vita esetén a kérdés vizsgálata polgári perre tartozik. Ha pedig a per eredményeként a bíróság jogerős ítélete állapítja meg, hogy a végrehajtás elrendelésekor a végrehajtandó követelés nem állt fenn, a végrehajtás megszüntetésére kerül sor.

3. A Vht. előbbiekben már idézett 23/C. § (1) és (2) bekezdéseinek megfelelően: ha a kötelezettség feltétel vagy időpont bekövetkezésétől függ, a végrehajtást kérőnek nem csupán a záradékolni kért, a Vht. 23/C. § (1) bekezdésének megfelelő közjegyzői okirattal kell rendelkeznie, hanem a végrehajtási záradék kiállításának előfeltételeként közokirattal kell tanúsítania azt is, hogy a feltétel bekövetkezett, a követelés (az indítvány szerinti esetben: felmondás következtében) esedékessé vált.

A feltétel bekövetkeztének tanúsítása közokirattal, ezen belül általában közjegyzői tanúsítvánnyal történik, amelyet a közjegyző a Kjtv. 136. § (1) bekezdésében felsorolt esetekben és tartalommal állíthat ki.

A Kjtv. 136. § (1) bekezdése szerint a közjegyző tanúsítványt állít ki

- a) arról, hogy a másolat az előtte felmutatott okirattal megegyező,
- b) a fordítás helyességéről,
- c) az aláírás és kézjegy valódiságáról,
- d) az okirat felmutatásának időpontjáról,
- e) a nyilatkozat vagy értesítés közléséről,
- f) a tanácskozásról és határozatról,
- g) egyéb jogi jelentőségű tényről,
- h) váltó, csekk és más értékpapír óvásáról,
- i) a közhitelességű nyilvántartás tartalmáról,
- j) a külföldi eljárás céljára tett peren kívüli eskü vagy fogadalom tételéről.

Abban egységes a bírói gyakorlat, hogy a Kjtv. 136. § (1) bekezdése e) pontjának megfelelő tanúsítvány - amelyet a közjegyző a Kjtv. 142. §-a szerinti eljárása eredményeként állít ki - megfelelően tanúsítja a követelés esedékessé válását. A Kjtv. 142. § (2) bekezdése szerint a közjegyző a nyilatkozat vagy értesítés szövegét szó szerint jegyzőkönyvbe foglalja, és az okiratot postán

ajánlott vagy tértivevényes küldeményként, illetve az E-ügyintézési törvényben meghatározott módon a másik fél részére továbbítja. A közjegyző a jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozat vagy értesítés szövegét a nyilatkozattevő előtt felolvassa, e jegyzőkönyvet a nyilatkozattevőnek alá kell írnia. A közjegyző a nyilatkozat vagy értesítés közléséről a kérelmet előterjesztő félnek tanúsítványt ad, amelyben feltünteti a nyilatkozat vagy értesítés szó szerinti szövegét, a felek nevét, lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét, illetve székhelyét, a feladás évét, hónapját, napját, a kérelmet előterjesztő kívánságára óráját is. A felmondás ilyen esetben a közjegyző által foganatosított közléssel hatályosul.

A bíróságok álláspontja abban tér el, hogy kiállítható-e közjegyzői tanúsítvány az előbbiekben ismertetettektől eltérő, további esetben, így akkor, ha a jogosult (a későbbi végrehajtást kérő) a záradék kiállítása iránti kérelmének előterjesztése előtt magánokiratba foglalta a felmondást és azt postai úton meg is küldte az adósnak. Az nyilvánvaló, hogy ebben az esetben a Kjtv. 136. § (1) bekezdés e) pontjának megfelelő tanúsítvány nem állítható ki, hiszen a közjegyző csak a Kjtv. 142. §-ának megfelelő eljárás lefolytatásának eredményeként, tehát akkor tanúsíthatja a felmondás közlését, ha az általa szó szerint jegyzőkönyvbe foglalt felmondást eljárása során, annak részeként kézbesítette a másik fél (az adós) részére.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:213. § (1) bekezdése szerint, aki jogszabálynál vagy szerződésnél fogva felmondásra vagy elállásra jogosult, a másik félhez intézett jognyilatkozattal szüntetheti meg a szerződést. E rendelkezésnek megfelelően: ha a felmondás lehetősége egyébként fennáll, a magánokiratba foglalt és a másik félhez eljuttatott felmondás megszünteti a szerződést. A polgári jog szabályai nem írnak elő a felmondásra közokirati formát és a felmondás közlésére sem közjegyzői közreműködést, a Vht. 23/C. § (2) bekezdése pedig nem a jognyilatkozat közokiratba foglalását, hanem a „feltétel bekövetkezésének” közokirati tanúsítását követeli meg, amely tanúsítás kifejezetten a végrehajtási záradék kiállításához szükséges. Ennek oka, hogy a végrehajtási záradék Vht. 23/C. §-on alapuló kiállítása nem bíróság jogerős marasztaló határozata alapján történik, a kötelezettségvállalást és a követelés esedékessé válását a közokiratokhoz fűződő bizonyító erővel kell igazolni.

A szerződő felek egymás közötti viszonyukban szabályozhatják a követelés esedékessé válásának (egyéb, a követelést lejárttá tevő feltétel bekövetkeztének) eseteit, az esedékessé válás (feltétel bekövetkezte) közlésének, illetve a Vht. 23/C. § (2) bekezdése szerinti tanúsításának módját. A bírói gyakorlat egységes abban, hogy a felek mindezekben a kérdésekben megállapodást köthetnek

(Legfelsőbb Bíróság EBH2008. 1786. számon közzétett elvi határozata), de a kötelezett egyoldalú nyilatkozata (tartozáselismerése, kötelezettségvállaló nyilatkozata) is tartalmazhat ezekre vonatkozó kikötést; így a felek megállapodása (vagy az adós egyoldalú kötelezettségvállalása) azt is előírhatja, hogy felmondás esetén annak közlése csak a Kjtv. 142. §-ának megfelelő eljárásban történhet. Ellenkező kikötés hiányában a felmondásra jogosultnak lehetősége van arra, hogy felmondását magánokiratba foglalja, azt közölje a másik féllel, s mindezek megtörténtének tényéről a közjegyzőtől a Kjtv. 136. § (1) bekezdés g) pontjának megfelelő tanúsítvány kiállítását kérhesse. Ekkor a felmondást és annak közlését nem a közjegyző fogatosítja, ezért a közjegyző nem azt tanúsítja, hogy a felmondás és annak közlése az eljárása során megtörtént, hanem az előtte előadott tényeket foglalja jegyzőkönyvbe. Ennek megfelelően a közjegyző Kjtv. 136. § (1) bekezdés g) pontja alapján kiállított jegyzőkönyvbe azt tanúsítja, hogy a jogosult (a későbbi végrehajtást kérő) felmutatta a felmondását tartalmazó magánokiratot, a közjegyző előtt megerősítette a felmondási szándékát, továbbá felmutatta a felmondás közlését dokumentáló okiratot is. A jogosult kijelentéseinek tanúsítása kellő alapot ad a végrehajtási záradék kiállításához, hiszen a felmondás jogát a másik félhez intézett egyoldalú nyilatkozattal gyakorolhatta; annak vizsgálata pedig, hogy a felmondásra jogszabály vagy szerződés alapján a jogosultnak lehetősége volt-e, az előbbieken kifejtett indokok szerint meghaladja a közjegyző eljárásának kereteit, ezt a közjegyzőnek nem kell és nem is lehet vizsgálnia. A közlés a felmondás hatályosulásához szükséges, de - a felmondó nyilatkozat elkészítéséhez hasonlóan - a közlés sem igényli közjegyző közreműködését, eljárását. A közlés tényének kijelentése és a közléssel kapcsolatos dokumentum felmutatása is „egyéb jogi jelentőségű” tényként tanúsítható.

A Kjtv. 144. § (1) bekezdésében foglaltak sem képezik akadályát annak, hogy a közjegyző a Kjtv. 136. § (1) bekezdés g) pontja alapján a jogosult nyilatkozatáról (mint „egyéb jogi jelentőségű tény” -ről) a tanúsítványt állíthasson ki. A Kjtv. 136. § (1) bekezdés g) pontja és 144.§-a szerinti eljárás keretében a közjegyző az általa észlelt tényeket tanúsíthatja jegyzőkönyvi formában. Ez lehet valamely tényállapot, fizikailag észlelhető körülmény, jelenlévő személy által előadott nyilatkozat, felmutatott okirat tartalma stb. A korábban a felmondást magánokiratba foglaló és a címmel közlő jogosult a Kjtv. 144. §-a szerinti eljárás keretében - közokirathamisítás jogkövetkezményeinek terhe mellett - előadhat tényeket, így azt is, hogy korábban kivel milyen tartalmú jognyilatkozatot és milyen módon közölt, felmutathatja a közölt jognyilatkozatot tartalmazó okiratot és a közlésére vonatkozó dokumentumot (amely általában a Magyar Posta által alkalmazott aláírást rögzítő egyéb technikai eszköz, a tértivevénynek megfelelő elektronikus dokumentum). A

jogosult kérésére ezeket az iratokat a közjegyző a jegyzőkönyvhöz is fűzheti (eredetben, hiteles vagy egyszerű másolatban). Az így elkészült közjegyzői tanúsítvány azt igazolja a közokiratokhoz fűződő bizonyító erővel, hogy a jogosult a közjegyző előtt megjelent, milyen tartalmú tényelőadást tett és milyen tartalmú okiratokat mutatott fel a közjegyző előtt. Azt, hogy a jogosult tényelőadása a valóságnak megfelel-e (így például a felmutatott dokumentum valóban a közöltként állított felmondáshoz kapcsolódik-e), a Kjtv. 136. § (1) bekezdés g) pontja szerinti ténytanúsítvány nem bizonyítja.

A Kjtv. 136. § (1) bekezdés g) pontjának megfelelő tanúsítvány kiállítása esetén a közjegyző - jogi jelentőségű tényként - azt is a tanúsítványba foglalja, hogy a felmondásra jogosult felmutatta a felmondás közlésére vonatkozó dokumentumot. Az előzőek szerint a felmondás közlése általában postai kézbesítés útján történik, problémát jelenthet azonban az, hogy a magánokiratok jogosult által postai úton történő megküldése nem tartozik a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó rendelkezések hatálya alá. A közlés, ezen belül a kézbesítés módjára is iránymutatást adhat a kötelezettségvállalást tartalmazó, a Vht. 23/C. § (1) bekezdésének megfelelő közjegyzői ügyleti okirat (ideértve a kötelezett egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatát is), amelybe befoglalhatók a közlésre, illetve a kézbesítés módjára vonatkozó kikötések (például arra vonatkozóan is, hogy a „nem kereste” jelzéssel visszaérkezett küldeményt szabályszerűen kézbesítettnek kell tekinteni).

Ha a jogosult nem vagy nem megfelelően dokumentálja, hogy a másik féllel közölte: a kötelezettséget egyoldalú nyilatkozatával lejárttá tette, a Vht. 23/C. § (2) bekezdése szerint a feltétel bekövetkezése nem tanúsítható, s így a végrehajtási záradék sem bocsátható ki.

A közjegyző akár a Kjtv. 136. § (1) bekezdés e) pontja, akár a g) pontja alapján állít ki tanúsítványt, egyik esetben sem vizsgálhatja, hogy a jogosultat megillette-e a felmondás joga, a követelés valóban létrejött-e, valóban esedékessé vált-e. Vita esetén mindezek vizsgálata és a vitás kérdések eldöntése kereset alapján, polgári per keretében történhet meg.

V.

A jogegységi tanács a kifejtett indokok alapján a Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja, 25. §-a, valamint 40. § (1)-(2) bekezdései alapján - a bíróságok jogalkalmazása egységének az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésében előírt biztosítása érdekében - a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a határozatát a Bszi. 42. § (1) bekezdésének megfelelően a Magyar Közlönyben, a bíróságok központi internetes honlapján és a Kúria honlapján közzéteszi.

Budapest, 2020. december 14.

Dr. Darák Péter s.k.
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes s.k.
Gyarmathy Judit s.k.
bíró

Dr.
bíró

Dr. Harter Mária s.k.
Gábor s.k.
előadó bíró

Dr. Kiss
bíró

Dr. Orosz Árpád s.k.
Edit s.k.
bíró
bíró

Dr. Varga

A kiadmány
hitelélül:

(Safranyikné
Nyáregyházi Klára)
bírószági
ügyintéző